

PERSPEKTİF

Dr. Can GURLESEL

Sanayide koşullar zorlaşırken finansman sıkıntıları çözülmeli

Pandemi sonrası süreçte oluşan tedarik güvenliği ve yakından tedarik eğilimi Türkiye'ye yönelik önemli bir ilave tedarik talebi yarattı. Bu talep ile ihracatta hulen yüksek artılar yaşanıyor ve Türkiye'de **sanayi** kesimi de ihracat ve iç talep genişlemesine bağlı olarak üretimi, istihdamını ve yatırımlarını artırıyor. Türkiye ekonomisi de ihracata, **sanayiye** ve özel sektör yatırımlarına bağlı sağlıklı bir büyüme göstermeye devam ediyor. 2022 yılının ilk yarısında da benzer bir büyüme genide bırakılmaktadır. Ancak 2022 yılının ikinci yarısından itibaren daha çok küresel koşullar nedeniyle **sanayide** yavaşlama beklentisi bulunmaktadır. Bu çerçevede **sanayide** gelişmeleri ve beklentileri değerlendirelim;

1. Yılın ilk yarısında **sanayi** üretimi yüzde 8.3 arttı

2022 yılının ilk yarısında **sanayi** üretimi geçen yıl aynı dönemine göre yüzde 8.3 arttı. İmalat **sanayisinde** aynı dönemde üretim artışı yüzde 11.8 olarak gerçekleşti. Ara mali üretimi artışı ise yüzde 8.4 oldu. **Sanayi** üretimini ihracat artışı ve iç talepteki büyüme desteklemeye devam etti.

Rusya-Ukrayna savaşına rağmen Türkiye ihracatta yeni avantajlar kazanmaya devam etmektedir. İçeride ise daha çok enflasyonist bir talep genişlemesi bulunuyor. Bu gelişmeler çerçevesinde **sanayi** kesimi yılın ilk yarısında yüksek bir performans gösterdi.

2. Yılın ikinci yarısında **sanayide** yavaşlama beklentileri artıyor

2022 yılının ikinci yarısında küresel ekonomik yavaşlama ile ihracat pazarlarımızda yavaşlama beklenmektedir. Buna bağlı olarak ihracatta da artışı hızının durdurulması beklentisi bulunmaktadır. İhracattaki yavaşlama **sanayi** üretimindeki büyümeyi sınırlayacaktır. İç talepte ise daha çok satın alma gücündeki azalma ve yüksek enflasyon nedeniyle yılın ikinci yarısında duruşan bir artış olacağı öngörülmektedir. Temmuz ayında **sanayide** yaşanan gelişmeler yavaşlamanın ilk işaretlerini verdi.

3. Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi negatif alana geçti
İsimsiz Sanayi Çekisi (İSC) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Temmuz 2022 dönemi sonuçları **sanayideki** yavaşlamaya işaret etmektedir. Eşik değer olan 50.0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, haziran ayında 48.1 olarak ölçülen PMI Temmuz'da 46.9'a gerileyerek eşik değer olan 50'nin altında kaldı. Endeks Mayıs 2020'den bu yana en düşük seviyeye geriledi.

4. **Sanayi** için faaliyet koşulları sınırlanıyor

Satın alma yöneticileri endeksi Mayıs 2020'den beri en belirgin yavaşlamaya işaret etti. Temmuz ayındaki yavaşlama genel bir talep yetersizliğinden kaynaklandı. Belirsiz piyasa koşulları ve devam eden fiyat baskıları da yavaşlamaya derinleşirdi. **Sanayi** kesiminde hem üretimde hem de yeni siparişlerde covid-19 salgınının ilk dalgasından bu yana en belirgin ivme kaybı gözlemlendi. Talep tarafındaki nispeten olumlu gelişme yeni ihracat siparişlerindeki yatay seyir oldu. Bir diğer olumlu göstergesi ise bazı firmaların kapasite genişletme eğilimlerine bağlı olarak istihdam artışı devam etmesi oldu. Genel olarak ise yeni işe alımlar ılımlı düzeyde kalmıştır. Talebin yavaş seyri ve fiyat baskıları Türk **sanayicileri** açısından zorlu faaliyet koşullarına yol açtı.

5. **Sanayide** girdi stoklarında gerileme başladı

Sanayi kesiminde firmalar yeni siparişlerindeki yavaşlamaya bağlı olarak satın alma faaliyetlerini yavaşlatırken girdi stoklarında da son üç ayın ilk düşüşü görülmüştür. **Sanayide** enflasyonist baskıların hafiflediğine yönelik ilk işaretler de alınmıştır. Girdi maliyetleri Türk Lirasındaki değer kaybına bağlı olarak keskin şekilde artmaya devam etse de bu artış Şubat 2021'den beri en ılımlı düzeyde gerçekleşti.

Tedarikçilerin malzeme temin etmede yaşadığı zorluklara ve küresel lojistik sorunlarına bağlı olarak tedarikçilerin teslimat süreleri artmaya devam etti. Tedarik zincirlerindeki aksamlar son üç ayın en belirgin düzeyinde olmasına rağmen yılın başlarına kıyasla çok daha ılımlı seyretti.

SON SÖZ EKONOMİNİN MOTORU OLAN **SANAYİ** İÇİN KOŞULLAR GİDEREK ZORLAŞIRKEN, FİNANSMANA ERİŞİMDE YAŞANAN SIKINTILAR BİR AN ÖNCE GİDERİLMELİDİR.

TOBB ULUSAL

İstanbul Sanayi Odası 70 yaşında

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, İSO'nun 70'inci kuruluş yıl dönümü dolayısıyla düzenlediği gala gecesine katıldı. Hisarcıkloğlu yaptığı konuşmada, bugünün **İstanbul Sanayi Odası** için tarihi bir gün olduğuna dikkat çekerek, "Oğalarımız, birer asli temsil makam olarak reel sektörümüze en kaliteli hizmeti sunuyor. Mevzubahis İstanbul olunca bu, çok daha önemli hale geliyor" dedi.

İstanbul'un **sanayi** açısından önemine vurgu yapan **TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu**, tek bir veriyi paylaşmanın yeterli olduğunu dile getirdi. **Sanayi** veritabanına göre, ülkemizde yaklaşık 4 bin farklı **sanayi** ürünü imal edildiğini belirten Hisarcıkloğlu, "Bunların tam bin 852'sinde, yüzde 46'sında, kurulu üretim kapasitesi anlamında İstanbul, ilk 3 içinde" ifadelerini kullandı. Ayrıca **İstanbul Sanayi Odası**'nın her geçen sene geliştirdiği ve artırdığı faaliyetleriyle, kurumsal kapasitesiyle, **sanayicilerin** asli temsil mekanizması olma sorumluluğunu, hakkıyla yerine getirdiğini söyledi.

"En büyük **sanayi** şirketleri benzersiz bir referans kaynak"

İSO'nun en büyük **sanayi** şirketleri çalışmasının Türkiye için benzersiz bir referans kaynak durumunda olduğunu belirten TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, **sanayinin** durumunu en iyi tespit eden bu kapsamlı çalışmanın, kamudan özel sektöre ve akademik dünyaya kadar herkese ışık tuttuğuna dikkat çekti. İSO'nun, inovasyon, çevre, teknoloji, **sanayi** bölgeleri ve üniversite-**sanayi** iş birliği alanlarında yaptığı çalışmaların da **sanayicilerle** yeni ufuklar ve imkânlar kazandırdığından söz eden Hisarcıkloğlu, "Pek çok alanda düzenlediğiniz eğitim ve seminerler, özellikle

Kobilerimizin gelişmesine ve büyümesine destek oluyor. İşte tüm bunlar, **sanayinin** baş şehrine yakışan, çağdaş bir hizmet anlayışıdır. **Sanayicilere** çok daha kaliteli hizmeti hedefleyen, bir vizyon işidir" ifadelerini kullandı. Üstlendiği büyük sorumluluğu, en iyi şekilde yerine getiren, **İstanbul Sanayi Odasıyla**, 70 yıllık başarılı geçmişiyile ve icraatlarıyla iftihar ettiğini vurgulayan Hisarcıkloğlu, bu başarının mimarları olan başta **İSO Başkanı Erda Bahçivan** olmak üzere, Yönetimi, Meclisi, Genel Sekreteri ve çalışanlarını, geçmişten bugüne emek vererek İSO'yu bugünkü konumuna getirmiş herkesi kutladı.

